

El contracte de treball i els teus drets

Firmar un contracte és entrar en una relació regulada per tres capes de normes: la llei, el conveni del teu sector i el mateix contracte. Esta unitat t'ensenya a llegir eixes tres capes, a reconèixer quina modalitat de contracte et proposen i a desxifrar una nòmina de veritat, perquè sàpies exactament què guanyes, què et descompten i per què.

Temps estimat de lectura: ~20 min · Resultat d'aprenentatge: RA3 (caracteritza la relació laboral, el contracte i la retribució aplicant la normativa) · Prerequisits: Unitat 4 (sector i vies d'ocupació) i Unitat 5 (perfil professional digital).

“

El contracte és l'acord legal entre tu i l'empresa. Esta unitat presenta les modalitats vigents després de la reforma de 2021 (indefinit, formatius, temporal amb causa, fix-discontinu) i els teus drets bàsics: jornada, salari de conveni, període de prova i lectura de la nòmina.

La reforma de 2021 va elevar l'indefinat per damunt del 40 % dels nous contractes...

Les unitats anteriors t'han preparat per a arribar fins a la porta d'una ocupació. Esta entra dins. El moment en què firmes un contracte no és un tràmit menor: és l'instant en què passes a ser titular d'un conjunt de drets exigibles i d'obligacions concretes, regulats per una de les branques més denses de l'ordenament espanyol.

La reforma laboral de 2021 ha millorat de veritat la situació de qui comença a treballar jove, o només ha canviat l'etiqueta del contracte?

Les modalitats de contracte vigents després de la reforma laboral de 2021. L'indefinít és la norma; el temporal exigix causa taxada; els...

Contracte indefinit

És el contracte per defecte: no té data de fi. Dóna la màxima estabilitat i, en cas d'acomiadament improcedent, genera una indemnització de 33 dies de salari per any treballat (màxim 24 mensualitats).

§ 3

La jerarquia de fonts: per què el teu salari el fixa el conveni

Quan el contracte diu menys que el conveni

El dret laboral s'ordena en capes. Cada capa pot millorar el que diu la de damunt, mai empitjorar-ho (principi de norma més favorable). De major a menor rang: Constitució i lleis (Estatut dels Treballadors, lleis de Seguretat Social i PRL): fixen els mínims que ningú pot rebaixar.

§ 4

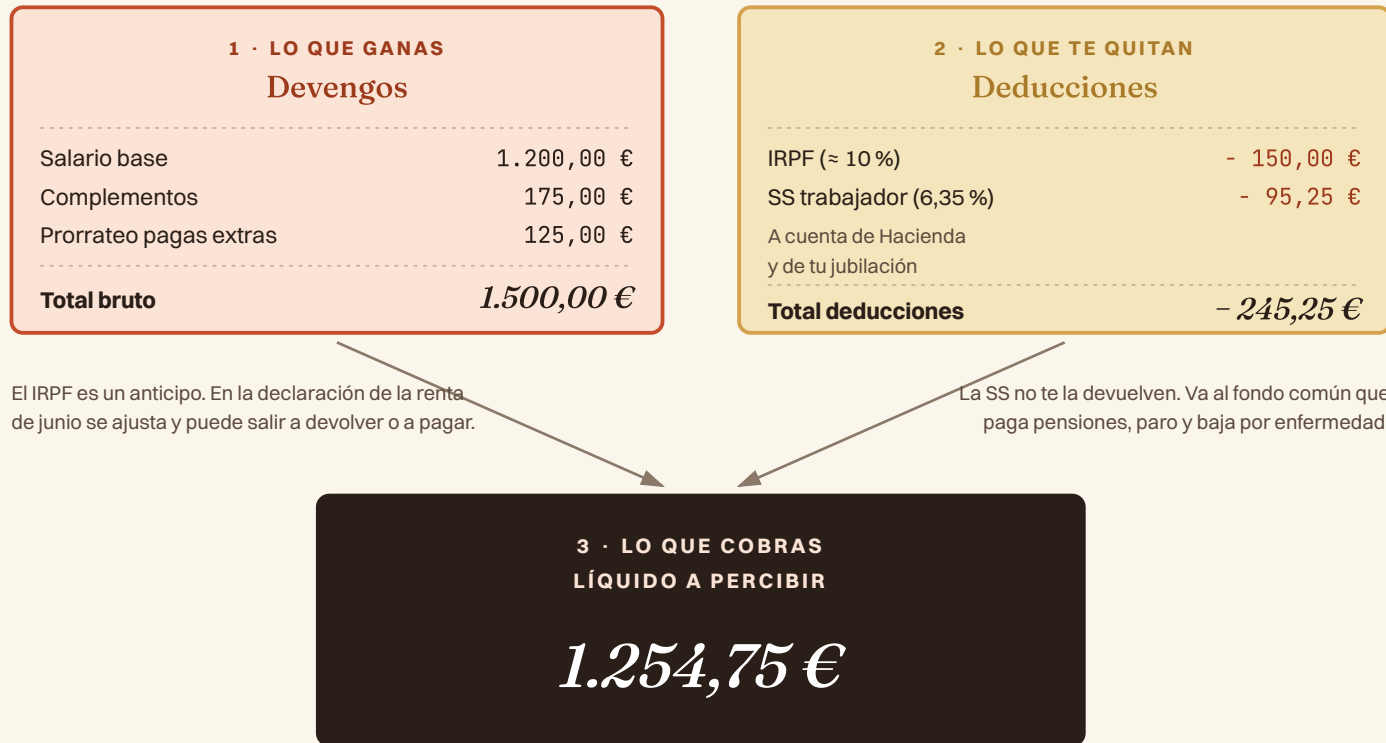
La nòmina: anatomia del rebut de salari

La nòmina (o rebut individual justificatiu del pagament de salaris) és el document, de lliurament obligatori, que detalla el que guanyes i el que et descompten cada mes. Saber llegir-la és essencial: és on es comprova que cobres el del conveni, que cotitzes correctament i que les retencions són les que toquen. S'organitza en tres blocs.

Anatomía d'una nòmina espanyola: del salari brut al líquid a percebre, amb l'exemple d'un auxiliar administratiu de 1.500 € bruts/mes.

EJEMPLO · AUXILIAR ADMINISTRATIVO · 1.500 € BRUTOS/MES

*La diferencia entre bruto y líquido suele ser del 15-25 %.
Cuando un anuncio dice "1.500 €/mes" casi siempre se refiere al bruto. Lo que ingresas es menos.*

1. Meritacions: el que guanyes (en brut)

És la suma de tot el que l'empresa et reconeix, abans de descomptes. Es dividix en: Percepcions salarials (cotitzen i tributen): el salari base (el de la teua categoria segons conveni) i els complements salarials (antiguitat, nocturnitat, perillositat, productivitat, prorratig de les pagues extraordinàries...).

6.1 · Del salari brut al net: calcular la nòmina d'un tècnic d'FP

Enunciat Aitana firma el seu primer contracte com a tècnica de Grau Superior amb un salari brut de 1.800 € al mes (pagues extres prorratejades, ja incloses en eixa xifra). La cotització a l...

Cotització a la Seguretat Social: $1.800 \times 0,065 = 117,00$ €. Va al fons comú que paga pensions, atur i baixes; no es recupera, finança les teues prestacions futures.

Retenció d'IRPF: $1.800 \times 0,09 = 162,00$ €. És un avançament de l'impost; en la declaració de la renda s'ajustarà.

Total deduccions: $117,00 + 162,00 = 279,00$ €.

Salari net (líquid a percebre): $1.800 - 279,00 = 1.521,00$ €. És el que Aitana ingressa cada mes....

La teua empresa paga per tu quasi un terç més del que veus en la nòmina

Prova-ho tu mateix: introduïx el teu salari brut, el tipus de cotització i la retenció d'IRPF per a calcular la teua nòmina neta a l'instant. En la nòmina només apareix la cotització al teu càrrec (al voltant del 6,50 %).

§ 5

Com llegir el teu primer contracte sense que te la foten

L'essencial del contracte i els teus drets

Amb tot l'anterior, ja pots revisar un contracte real abans de firmar-lo. Esta és la comprovació mínima. La reforma va aconseguir un objectiu —menys contracte temporal pur— però ha generat un altre debat: l'ús intensiu del fix-discontinuu, que opera en alguns sectors com un temporal reanomenat.

§ 6

Glossari

Relació laboral: prestació de servicis que reunit voluntarietat, retribució, alienitat, dependència i caràcter personalíssim, regulada per l'Estatut dels Treballadors. Estatut dels Treballadors (ET): norma marc (RDLeg 2/2015) del treball per compte d'altri a Espanya.

§ 7

Per a aprofundir

Fonts oficials i gratuïtes per a tindre el dret laboral en la mà:
Estatut dels Treballadors (text consolidat) — BOE
(boe.es/eli/es/rdlg/2015/10/23/2). Per què encaixa: la llei
bàsica; els articles 1, 14, 15 i 26-33 cobrixen relació
laboral, contracte i salari.

§ 8

Preguntas per a reflexionar

Estes preguntes no tenen una resposta única. Servixen per a discutir en classe o per a pensar individualment en tancar la unitat: La reforma de 2021 va fer de l'indefinit la norma i del temporal l'excepció amb causa.

§ 9

Cap a la Unitat 7

Ja saps què firmes, què cobres i per què. La unitat següent segueix el fil natural del contracte una vegada en marxa: la Seguretat Social i les vicissituds del contracte. Veuràs a quines prestacions dóna dret la teua cotització (incapacitat temporal, atur, jubilació), què passa quan el contracte se suspén (una baixa, una excedència) i com...

Fins aquí la teoria

Continua al llibre de la unitat.